ЗРАЗОК ЗАЯВИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

Тетяна КІЛІЧАВА,
адвокат

Катерина ДАМАСКІНА,
практикуючий юрист

Однією умов прийнятності заяви до Європейського Суду з прав людини є визначення порушення норм Європейської Конвенції з прав людини. В даному зразку наведений приклад щодо захисту права власності (майнових прав). Так, усі майнові спори в ЄС можуть розглядатись тільки в рамках порушення ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції.

Зразок

Див. Пояснювальну нотатку (УКР)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
Conseil de l'Europe – *Council of Europe*
Strasbourg, France - *Страсбург, Франція*

ЗАЯВА
у відповідності до Статті 34 Європейської Конвенції з Прав Людини,
а також до Статей 45 та 47 Процедури Суду

I. СТОРОНИ
А. ЗАЯВНИК
(Відомості про заявника, а також про його представника, якщо такий є)

1. Прізвище заявника **Іванов**
2. Ім'я та по-батькові **Іван Іванович**
   Стать: **чоловіча** / жіноча
3. Громадянство України
4. Рід занять **фізична особа-підприємець**
5. Дата та місце народження
6. Постійна адреса **04205 м.Київ, пр-т Оболонський, 0. кв. 00**
7. Номер телефону +3 (044) 400-00-00
8. Теперішня адреса (якщо відрізняється від 6.)
9. Прізвище та ім'я представника* **Кілічава Тетяна Михайлівна**
10. Рід занять представника **Адвокат**
11. Адреса представника **02232. м. Київ, вул. Цветаєвої. 8-Б. кв. 9.**
12. Номер телефону (044) 229-28-74. Номер факсу **(063) 492-16-99**

В. ВИСОКА ДОГОВІРНА СТОРОНА
(Зазначте Державу(и), проти якої(их) спрямована заява)
13. **УКРАЇНА**

II. ВИКЛАДЕННЯ ФАКТІВ
(Див. Розділ II Пояснювальної нотатки)

14.
08 червня 2004 року заступником прокурора Дніпровського району м. Києва винесено постанову про порушення по факту кримінальної справи за ознаками складу злочину, передбаченого ч. 2 ст. 205 та ч. 3 ст. 190 КК України, вчиненого посадовими особами ТОВ «Підприємство». Кримінальній справі присвоєно № 54-0000. Відповідно до постанов від 2 лютого 2006 року, 29 листопада 2006 року слідчого СВ Дніпровського РУ ГУ МВС України в м. Києві, фізичну особу Іванова І. І. визнано потерпілим та цивільним позивачем з заявленим цивільним позовом на суму 50'000 грн.

* *При наявності представника, додати належним чином оформлену довіреність на представництво інтересів заявника.*

15 грудня 2004 року досудове слідство по вказаній кримінальній справі було зупинено на підставі ч. 3 ст. 206 КПК України у зв'язку з не встановленням особи.

28 січня 2009 року Іванов І. І. звернувся до начальника Дніпровського РУ ГУ МВС України в м. Києві із заявою про проведення оперативно-розшукових дій, які могли б дати позитивний результат у розшуку винних осіб.

Постановою від **02 лютого 2009 року** слідчого СВ Дніпровського РУ ГУ МВС України в м. Києві досудове слідство було поновлено, проте, відповідні оперативні дії були безрезультатними.

До сьогоднішнього часу слідство ще ведеться, по вказаній кримінальній справі проведені необхідні слідчі дії та оперативно-розшукові заходи, але особу, яка вчинила злочин, встановити не виявилось можливим.

Відповідно до **ч. 1 ст. 1177 Цивільного кодексу України, майнова шкода, завдана майну фізичної особи внаслідок злочину, відшкодовується державою, якщо не встановлено особу, яка вчинила злочин, або якщо вона є неплатоспроможною.** Частина 2 цієї статті зазначає, що умови та порядок відшкодування майнової шкоди, завданої майну фізичної особи, яка потерпіла від злочину, встановлюються законом, проте, такого закону ще не прийнято Верховною Радою України.

Відповідно до ст. 8 Цивільного кодексу України, якщо цивільні відносини не врегульовані Цивільним кодексом України та іншими актами цивільного законодавства, то вони регулюються тими правовими нормами, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону). У разі неможливості використати аналогію закону для врегулювання цивільних відносин, вони регулюються відповідно до загальних засад цивільного законодавства (аналогія права).

Згідно ст. 8 Цивільно-процесуального кодексу України, у разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (аналогія закону), а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (аналогія права). Частина 8 цієї статті забороняє відмовляти у розгляді справи з мотивів відсутності, неповноти, нечіткості, суперечливості законодавства, що регулює спірні відносини.

В мотивувальній частині Рішення Конституційного Суду України № 12-рп/2001 від 03.10.2001 р. у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень ст. 32 Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік» та ст. 25, Закону України «Про Державний бюджет України на 2002 рік» (справ про відшкодування шкоди державою) зазначено, що Україна, згідно з Конституцією України, є правовою державою (ст. 1), а людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю (ст. 3). Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, і саме держава відповідає перед людиною за свою діяльність, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3). Водночас Конституція України гарантує громадянам у таких випадках право на відшкодування шкоди за рахунок держави, а не за рахунок коштів на утримання відповідних органів (ст. 56, 62). Згідно п. 6 цього Рішення Конституційний Суд України відповідно до ст. 74 Закону України «Про Конституційний Суд України» звернув увагу на преюдиціальність цього Рішення.

Списання коштів із рахунків, на яких обліковують кошти Державного бюджету України, проводить Державне казначейство України.

На підставі цих положень закону, **23.10.2009 р.** Заявник звернувся до Оболонського районного суду м. Києва з позовом в порядку цивільного судочинства до держави Україна в особі Державного казначейства про відшкодування майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину.

10 січня 2010 року Рішенням Оболонського районного суду в м. Києві було відмовлено у задоволенні позову Іванова І.І. з підстави відсутності законодавства, що встановлює порядок відшкодування даної шкоди. На дане рішення була подана апеляційна скарга.

14 квітня 2010 року Апеляційний суд м. Києва відхилив апеляційну скаргу Заявника та рішення Оболонського районного суду м. Києва від 10 січня 2008 року залишив без змін.

10 жовтня 2010 року Верховний Суд України відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Заявника у зв'язку з відсутністю порушення норм матеріального та процесуального права.

III. ЗАЗНАЧЕННЯ ПОРУШЕНЬ КОНВЕНЦІЇ ТА/АБО ПРОТОКОЛІВ ТА ВІДПОВІДНА АРГУМЕНТАЦІЯ
(Див. Розділ III Пояснювальної нотатки)

15.

1. **Україна порушила ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції, згідно якого кожна особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна, інакше як в інтересах суспільства та на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.**

Не виконання Україною вимог ст. 1177 Цивільного Кодексу України щодо відшкодування майнової шкоди, завданої майну фізичної особи внаслідок вчинення злочину, якщо не встановлено особу, яка вчинила злочин створило право вимоги, достатнім чином встановлене, щоб підлягати задоволенню і вважатися «майном» відповідно до статті 1 Першого Протоколу.

В рішенні суду першої інстанції зазначено, що *«Законом України «Про державний бюджет України на 2010 рік» не передбачено загальнодержавних видатків на відшкодування шкоди, завданої фізичній особі, внаслідок злочину,* ***якщо не встановлено особу, яка вчинила злочин.*** *Таким чином, Державне казначейство України не має право вих підстав здійснювати відшкодування зазначеної шкоди»* Заявнику. Вважаємо, що економічні труднощі боржника не можуть виправдати таке порушення закону.

Україна, відмовляючи у задоволенні позову Заявника рішеннями суду (першої інстанції в Оболонському районному суді, Апеляційного суду м. Києва, Верховного Суду України), не відновила порушене право власності на грошові кошти, тобто держава порушила право Заявника на вільне володіння власним майном (ст. 1 Першого протоколу до Конвенції) і тим самим створила матеріальні труднощі Заявника.

IV. ЗАЯВА ЗГІДНО ЗІ СТАТТЕЮ 35 § 1 КОНВЕНЦІЇ

(Див. Розділ IV Пояснювальної нотатки. Якщо необхідно, дайте пояснення (по пунктах 16-18 заяви) до кожного окремого предмету скарги на окремому аркуші)

16. Остаточне внутрішнє рішення (дата та юридична природа рішення, орган, що його ухвалив (судова чи інша інстанція)

Ухвала судді Верховного Суду України від 10 жовтня 2010 року.

17. Інші рішення (в хронологічному порядку, із зазначенням по кожному з них дати прийняття, юридичної природи, а також органу (судового чи іншого), який це рішення ухвалив

10 січня 2010 року Рішення Оболонського районного суду м. Києва.

Ухвала Апеляційного суду м. Києва від 14 квітня 2010 року.

18. Чи існують (існували) будь-які інші засоби внутрішнього захисту, які Ви не використали? Якщо так, поясніть, чому.

Ні.

Якщо необхідно, продовжуйте на окремому аркуші

V. ВИКЛАДЕННЯ ПРЕДМЕТУ ЗАЯВИ

(Див. Розділ V Пояснювальної нотатки)

19.

1. *Оголосити* Заяву прийнятою.
2. *Постановити,* що у справі було порушення ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції.
3. *Постановити* про виплату Україною Заявнику відшкодування майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину в розмірі 50 000 грн.
4. *Призначити* справедливу сатисфакцію в розмірі 3000 ЄВРО у відшкодування моральної шкоди.

VI. ЗАЯВА СТОСОВНО ПРОЦЕДУР У ІНШИХ МІЖНАРОДНИХ ІНСТАНЦІЯХ

(Див. Розділ VI Пояснювальної нотатки)

20. Чи подавали Ви скарги, викладені вище, до будь-якої іншої міжнародної інстанції для розслідування або урегулювання? Якщо так, вкажіть подробиці.

Не подавав.

VII. (ДОДАВАЙТЕ НЕ ОРИГІНАЛИ ДОКУМЕНТІВ, А ВИКЛЮЧНО КОПІЇ)

(Див. Розділ VII Пояснювальної нотатки. Додайте копії усіх рішень, зазначених у Розділах IV та VI заяви. Якщо у Вас немає копій, отримайте їх. Якщо Ви не можете їх отримати, поясніть, чому)

21.

Додатки:

A. Копія листа від СВ Дніпровського РУ ГУ МВС України №48/С-5463 від 18.01.09 року.

B. Копія цивільного позову по кримінальній справі.

C. Копія листа СВ Дніпровського РУ ГУ МВС України від 16.11.2009 р.

D. Копія Постанови про уточнення анкетних даних від 29.11.2009 р.

E. Копія позовної заяви від 23.10.2009 р.

E Копія заперечення Державного казначейства України на позовну заяву.

C. Копія Рішення Оболонського районного суду м. Києва від 10 січня 2010 року.

H. Копія Ухвали Апеляційного суду м. Києва від 14 квітня 2010 року.

I. Копія Ухвали Верховного Суду України від 10 жовтня 2010 р.

VIII. ДЕКЛАРАЦІЯ ТА ПІДПИС

(Див. Розділ VIII Пояснювальної нотатки)

Я свідомо заявляю, що усі представлені у цій заяві відомості є точними.

Місце.....

Дата 03.12.2010 р.....

_____(Підпис заявника або представника)